

[Agnete Laustsen]

På en række områder har den danske sundhedspolitik været en succes. Vi har således fået bugt med en række tidligere udbredte alvorlige og oftest dødelige sygdomme som f.eks. difteri og tuberkulose. Generelt er sundhedstilstanden i Danmark også god, og mulighederne for at få et længere og sundere liv har vel aldrig været bedre end nu.

Alligevel står vi i et dilemma. Sundhedssektoren har været prioriteret højt, bevillingerne er blevet forøget, forskning og teknologi har gjort fremskridt, og alligevel er befolkningens sundhedstilstand ikke så god, som man burde og kunne forvente.

Vi har fået et nyt sygdomsbillede, idet det er hjerte- og karsygdomme samt kræft, der dominerer. Det er sygdomme, som i vid udstrækning skyldes den måde, vi lever på, og som vi ved behandling egentlig ikke kan gøre så meget ved, når de først viser sig. Det er derfor indlysende, at vores sundhedsproblemer ikke blot bør løses i den traditionelle behandlingsorienterede sundhedssektor.

SF's beslutningsforslag, som jeg gerne vil rose for den meget saglige fremstilling af de komplekse problemer, er også i høj grad inde herpå, og vi er da f.eks. ganske enige i, at det sundhedsfremmende arbejde, der under betegnelser som f.eks. idræt, høj boligstandard, sikker trafik, arbejdsmiljø og sikre produkter bør styrkes og koordineres. Men der er en grundlæggende forskel mellem konservativ opfattelse af sygdomsforebyggelse og SF's – og jeg kan af ministerens og fru Tove Lindbo Larsens udtalelser i dag forstå også af Socialdemokratiets – idet vi mener, at sundheden basalt hænger sammen med det enkelte menneskes adfærd og ansvar for eget helbred. Lad mig blot som eksempel nævne, at ca. 30 pct. af vores kræfttilfælde skyldes tobaksrygning.

Alkoholmisbrug er også en af de store risikofaktorer, og vi er derfor tilfredse med, at det er blevet et af planlægningstemaerne i den forebyggelsesindsats, som amter og kommuner nu skal iværksætte, og som ministeren omtalte.

Vi mener derfor ikke, at en større statslig indsats på sygdomsforebyggelsesområdet er påkrævet eller ønskelig, men vi mener i høj grad, at der er behov for at koordinere de mange projekter, forskningsarbejde, faglig indsats, osv., hvilket Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen i høj grad har ansvaret for, og

som jeg gerne vil opfordre ministeren til at tage håndfast og meget mere målrettet fat på.

Heraf følger også, at vi må tage afstand fra SF's idé om at oprette et nyt selvstændigt udviklingscenter og de bevillinger, der knytter sig hertil.

Som sagt enighed i meget af det saglige, men afvisning af forslaget.

Jørgen Winther (V):

Venstre har altid lagt megen vægt på sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse, og derfor er det godt at debattere det.

Det forslag, der her foreligger fra SF's side, er et virkelig godt gennearbejdet forslag, som det var en fornøjelse at læse. Der ligger mange tungtvejende tanker bag det, og det er fint, at sådan et grundigt forslag også lægges frem.

Når vi så alligevel ikke kan støtte det helt, er der flere grunde til det. Der er det med økonomien. Det er relativt mange penge, der skal bruges; 50 mio. kr. i 1995 til etablering og derefter en årlig bevilling på 125 mio. kr. i den næstfølgende 5-årige periode. Jeg formoder ikke, at det er SF's tanke, at disse mange penge skal findes ved, at man tager penge fra behandlingen, fra sygehusene, fra primærsektoren, eller hvor det måtte være.

Man skal også somme tider passe på, at man ikke begynder at forske og undersøge og blive ved med det, så situationen bliver uoverskuelig, for vi ved godt, hvad de væsentligste årsager til sygdomme er.

Der er én ting, som er årsag til langt de fleste sygdomme i Danmark, og det er tobaksrygning. Det behøver vi overhovedet ikke at forske i, og vi ved også, at danske kvinder er de kvinder i hele Europa, der ryger allermest, ligesom vi ved, at kvindernes rygning gennem de sidste år er steget, og mænds rygning er faldet.

Vi ved, at 85 pct. af alle lungekræfttilfælde er forårsaget af tobaksrygning, vi ved, at mange af hjertesygdommene forårsages af tobaksrygning, og vi ved, at blærekræft forårsages af tobaksrygning.

Hvis man virkelig ville hjælpe befolkningen, kunne man måske sige: Lad os virkelig bruge penge på at intensivere oplysningen om alle de sygdomme, der er forbundet med tobak, i stedet for at finde alle mulige små ting, som måske kan være årsag til nogle ganske få ekstra sygdomme.